

Jaarverslag OLAF: meer dan 600 miljoen euro getroffen door fraude en onregelmatigheden

In 2022 heeft het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) 600 miljoen euro aan belastinggeld in de EU beschermd door aan te bevelen om meer dan 426 miljoen euro aan fraude en onregelmatigheden terug te vorderen voor de EU-begroting, en door nog eens 200 miljoen euro veilig te stellen. OLAF heeft ook een einde gemaakt aan tal van zaken op het gebied van smokkel, namaak en douanefraude. Daarnaast heeft OLAF bijgedragen aan de handhaving van EU-handelsbeschermingsmaatregelen en beleid verder vormgegeven om zich ontwikkelende fraudepatronen te voorkomen en tegen te gaan. Zoals elk jaar onderzocht OLAF ook vermoedens van wangedrag van personeel en leden van EU-instellingen. In totaal heeft OLAF vorig jaar meer dan 250 zaken afgerond.

Het vandaag gepubliceerde OLAF-verslag over 2022 beschrijft de belangrijkste trends en activiteiten van vorig jaar, variërend van de bestrijding van namaak en smokkel tot de bescherming van EU-middelen (waaronder de herstel- en veerkrachtfaciliteit) en fraudepreventiemechanismen om de financiële bijstand van de EU aan Oekraïne te beschermen. Het verslag heeft voor het eerst een interactieve virtuele vorm.

Ville Itälä, directeur-generaal van OLAF, benadrukte dat *"de vergaarde kennis, deskundigheid en activiteiten van OLAF leveren tastbare resultaten op: we beschermen zowel de EU-begroting als de EU-burgers. Een paar voorbeelden: de bescherming van het belastinggeld in de EU voor infrastructuur en digitalisering, de inbeslagname van 531 miljoen illegaal verhandelde sigaretten, een internationale actie tegen vervalste honing en de terugvordering van bijna 3 miljard euro voor de EU-begroting naar aanleiding van een geval van onderwaardering bij de douane.*

Preventie blijft het meest doeltreffende instrument om fraude aan te pakken. OLAF tracht ervoor te zorgen dat de financiële bijstand van de EU en investeringen in de lidstaten en derde landen worden besteed zoals beoogd. Wij zijn er stellig van overtuigd dat samenwerking cruciaal is voor ons succes, en OLAF heeft zijn samenwerking in 2022 met nationale autoriteiten, internationale organisaties en EU-partners opgeschroefd. Het vermogen van OLAF om samenhang te creëren tussen meerdere spelers en het grotere plaatje te schetsen, blijft onze unieke en onderscheidende kwaliteit die meerwaarde biedt aan de bestrijding van fraude in de Europese Unie en daarbuiten."

Onderzoeksprestaties van OLAF in 2022:

- OLAF rondde 256 onderzoeken af en deed 275 aanbevelingen aan de bevoegde nationale en EU-autoriteiten;

- OLAF heeft aanbevolen 426,8 miljoen euro terug te vorderen voor de EU-begroting en heeft de onterechte uitgaven van 197,9 miljoen euro voorkomen;
- OLAF opende 192 nieuwe onderzoeken na 1017 eerste analyses door OLAF-deskundigen;
- OLAF heeft 71 gevallen met mogelijke strafbare feiten gemeld aan het Europees Openbaar Ministerie (EOM), waarvan 16 namens de Europese Commissie.

Bescherming EU-middelen

Net als in voorgaande jaren hadden de OLAF-onderzoeken naar de besteding van EU-middelen betrekking op beschuldigingen van heimelijke afspraken, manipulatie van aanbestedingsprocedures, belangenconflicten en te hoge facturen. Enkele stijgingen in digitaal gepleegde fraude hebben ook een patroon bevestigd dat OLAF de afgelopen jaren heeft waargenomen. In 2022 heeft OLAF een ad-hoc deskundigengroep opgericht die zich richt op IT-instrumenten voor fraudebestrijding voor de herstel- en veerkrachtfaciliteit van de EU, en is een start gemaakt met het onderzoeken van gevallen van mogelijk misbruik van financiering uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

Stoppen van vervalsers en smokkelaars

De bestrijding van namaak en smokkel blijft een centraal onderdeel van de activiteiten van OLAF. In 2022 heeft OLAF verschillende gezamenlijke douaneoperaties en andere operationele acties mede georganiseerd of ondersteund. Deze acties zorgden er mede voor dat miljoenen nagemaakte en gevaarlijke voorwerpen in beslag werden genomen voordat ze konden worden gebruikt, bijvoorbeeld: namaakgeneesmiddelen, nagemaakt en potentieel gevaarlijk speelgoed, 531 miljoen illegaal verhandelde sigaretten en 14,7 miljoen liter illegale wijn, illegaal bier en illegale gedistilleerde dranken.

Steun aan Oekraïne en handhaving sancties tegen Rusland

In 2022 vond de Russische invasie in Oekraïne plaats. OLAF werkt al lang samen met de Oekraïense autoriteiten, zowel aan de uitgavenzijde van de EU-begroting (bescherming van EU-middelen) als aan de ontvangstenzijde (douanesamenwerking). Sinds het begin van de oorlog biedt OLAF bijstand aan de Oekraïense fraudebestrijdingsagentschappen om de structuur van het land te helpen versterken en verbeteren om fraude en corruptie aan te pakken en de huidige en toekomstige EU-financiering te beschermen. OLAF speelde ook een belangrijke rol bij het tegengaan van het omzeilen van sancties die de EU na de invasie in Oekraïne heeft opgelegd aan Rusland en Belarus, zoals is toegelicht in het OLAF-verslag over 2022.

Bestrijding van wangedrag

Eén geval van onregelmatig of frauduleus gedrag van EU-personeel of leden van de EU-instellingen is er al één te veel. EU-burgers verwachten terecht de striktste gedragsregels

van hun instellingen, leden en personeel. OLAF heeft vorig jaar 38 onderzoeken naar frauduleus of onregelmatig gedrag van personeelsleden en leden van de EU-instellingen afgerond. Zo wordt ervoor gezorgd dat het geld van de Europese belastingbetaler correct wordt besteed en door de striktste gedragsregels te hanteren wordt bijgedragen aan de bescherming van de reputatie van de EU als geheel.

Het OLAF-verslag 2022 is beschikbaar op [de website van OLAF](#), in de volledige interactieve versie en in een beknopte versie.

Opdracht, bevoegdheden en taken van OLAF:

De opdracht van OLAF is fraude met EU-geld op te sporen, te onderzoeken en te beëindigen.

OLAF doet dat door:

- onafhankelijk onderzoek naar fraude en corruptie met EU-geld, want het geld van de Europese belastingbetaler moet terecht komen bij projecten die voor werkgelegenheid en groei in Europa zorgen;
- onderzoek naar ernstig wangedrag van leden en personeel van de EU-instellingen, want de burger moet de Europese instellingen kunnen vertrouwen;
- een krachtig Europees fraudebestrijdingsbeleid.

Als onafhankelijke waakhond kan OLAF onderzoek doen bij vermoedens van fraude, corruptie of andere strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden. Daarbij gaat het om:

- alle uitgaven van de EU: de voornaamste uitgavencategorieën betreffen de structuurfondsen, de fondsen voor landbouw en plattelandontwikkeling, directe uitgaven en externe steun;
- bepaalde EU-inkomsten, voornamelijk douanerechten;
- vermoedens van ernstig wangedrag van EU-personeel en leden van EU-instellingen.

Zodra OLAF zijn onderzoek heeft afgerond, is het aan de bevoegde EU- en nationale autoriteiten om de aanbevelingen van OLAF te onderzoeken en daarover een besluit te nemen. Alle betrokkenen worden geacht onschuldig te zijn totdat hun schuld is vastgesteld door een bevoegde nationale of EU-rechtbank.

Meer informatie:

Kirill GELMI
Woordvoerder
Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)
Tel.: +32 229-88146
E-mailadres: olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

Theresa ZAHRA
Plaatsvervangend woordvoerder
Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)
+32 229-57270
olaf-media@ec.europa.eu
<https://anti-fraud.ec.europa.eu>

